

แบบรายงานสรุปผลการเข้ารับการพัฒนาความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ สังกัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘

เรียน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก

ด้วย นางสาวทิพย์วรรณ หลวงวงศ์ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด สถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๘ กรมพัฒนาที่ดิน ได้เข้ารับการพัฒนาความรู้เพื่อการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล สำหรับบุคลากรภาครัฐ (TDGA E-learning) หลักสูตร ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ (Understanding and Using Digital Technology) หมวดหมู่ การรู้และเข้าใจดิจิทัล (Digital Literacy) เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๙ เป็นเวลารวมทั้งสิ้น ๒ ชั่วโมง ๓๐ นาที ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวจัดโดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

จึงขอรายงานสรุปผลการพัฒนาความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการ ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจในด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ตามแนวทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

๑.๒ รู้ทันสื่อดิจิทัล เพื่อสามารถคิดวิเคราะห์ แยกแยะ สื่อดิจิทัลเพื่อเลือกใช้งานได้อย่างเหมาะสม

๑.๓ มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อดิจิทัล เพื่อทำงานได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ตลอดจนตระหนักถึงภัยคุกคามทางดิจิทัลและสามารถตรวจสอบการทำงานตามหลักปฏิบัติงานที่ดีได้เบื้องต้น

๑.๔ มีความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อทำงานผลิตชุดข้อมูลสำหรับการบริการสาธารณะ และมีความรู้ในการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เนื้อหาและหัวข้อวิชา

๒.๑ จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง หลักศีลธรรมจรรยาที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติหรือควบคุมการใช้ระบบคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ หลักของความถูกต้อง และความผิดที่บุคคลใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ และสรุปเป็นหลักเกณฑ์ที่ประชาชนตกลงร่วมกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันในสังคม

จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ มี ๔ ประเด็น ในลักษณะตัวอย่าง PAPA ประกอบด้วย

๑) ความเป็นส่วนตัว (Information Privacy) คือ สิทธิในการควบคุมข้อมูลของตนเองในการเปิดเผยให้กับผู้อื่น การละเมิดความเป็นส่วนตัว เช่น การเข้าไปอ่าน e-mail การใช้คอมพิวเตอร์ตรวจจับการทำงานของพนักงาน รวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลสร้างเป็นฐานข้อมูลแล้วเอาไปขาย ทำธุรกิจผ่านเว็บไซต์เพื่อรวบรวมข้อมูลไปขาย และใช้โปรแกรม sniffer วิเคราะห์การใช้ internet ติดตามผู้ใช้เพื่อทำการส่ง e-mail ขายนินทา ทำให้เกิดอีเมลขยะ (junk mail) ที่ผู้รับไม่ต้องการ เรียกว่า สปแอม

๒) ความถูกต้อง (Information Accuracy) คือ ความถูกต้องขึ้นอยู่กับความถูกต้องในการบันทึกข้อมูล ต้องมีผู้รับผิดชอบในเรื่องความถูกต้อง มีการตรวจสอบความถูกต้องก่อนการบันทึก เช่น ถ้าให้ลูกค้าป้อนข้อมูลเอง ต้องให้สิทธิในการเข้าไปตรวจสอบความถูกต้องด้วยตนเอง และข้อมูลต้องมีความทันสมัยอยู่เสมอ

๓) ความเป็นเจ้าของ (Intellectual Property : IP) คือ (๑) กรรมสิทธิ์ในการถือครองทรัพย์สิน โดยทรัพย์สินแบ่งเป็น จับต้องได้ เช่น คอมพิวเตอร์ รถยนต์ และจับต้องไม่ได้แต่บันทึกลงในสื่อต่าง ๆ ได้ เช่น ทรัพย์สินทางปัญญา บทเพลง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (๒) ได้รับความคุ้มครองสิทธิภายใต้กฎหมาย เช่น ลิขสิทธิ์ (๓) สิทธิความเป็นเจ้าของ หมายถึง กรรมสิทธิ์ในการถือครองทรัพย์สิน ที่จับต้องได้ หรืออาจเป็นทรัพย์สินทางปัญญา และ (๔) ความเป็นเจ้าของด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง สิทธิซอฟต์แวร์

๔) การเข้าถึงข้อมูล (Data accessibility) ต้องมีการออกแบบว่าข้อมูลนั้นมีการเข้าถึงได้อย่างไร จึงต้องมีการกำหนดสิทธิตามระดับผู้ใช้งาน ไม่ควรมีใครที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทุกอย่าง หรือเห็นข้อมูลได้ทุกส่วน เพื่อป้องกันการเข้าไปดำเนินการต่าง ๆ กับข้อมูลของผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง ต้องมีการออกแบบระบบรักษาความปลอดภัยในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้

บัญญัติ ๑๐ ประการของการใช้อินเทอร์เน็ต

- ๑) ต้องไม่ใช้คอมพิวเตอร์ทำร้ายหรือละเมิดผู้อื่น
- ๒) ต้องไม่รบกวนการทำงานของผู้อื่น
- ๓) ต้องไม่สอดแนม แก้ไข หรือ ปิดดูแฟ้มข้อมูลของผู้อื่น
- ๔) ต้องไม่ใช้คอมพิวเตอร์เพิ่มการโจรกรรมข้อมูลข่าวสาร
- ๕) ต้องไม่ใช้คอมพิวเตอร์สร้างหลักฐานที่เป็นเท็จ
- ๖) ต้องไม่คัดลอกโปรแกรมของผู้อื่นที่มีลิขสิทธิ์
- ๗) ต้องไม่ละเมิดการใช้ทรัพยากรคอมพิวเตอร์โดยที่ตนเองไม่มีสิทธิ์
- ๘) ต้องไม่นำเอาผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
- ๙) ต้องคำนึงถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นกับสังคมที่เกิดจากการกระทำของท่าน
- ๑๐) ต้องใช้คอมพิวเตอร์โดยเคารพกฎระเบียบ กติกา และมีมารยาท

สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Right, IPR) เป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียว ผู้ทรงสิทธิหรือเจ้าของมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในทรัพย์สินทางปัญญานั้น ผู้ใดต้องการนำ IP ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ทรงสิทธิก่อน มีอายุการคุ้มครองจำกัดตามกฎหมาย บังคับสิทธิได้ในประเทศที่จดทะเบียน (ยกเว้นลิขสิทธิ์)

ลิขสิทธิ์ คือ สิทธิแต่เพียงผู้เดียว (Exclusive rights) คุ้มครองเฉพาะรูปแบบของการแสดงความคิด ไม่คุ้มครองถึงตัวความคิดซึ่งยังไม่ได้ถ่ายทอดปรากฏออกมา งานลิขสิทธิ์ไม่จำเป็นต้องมีความใหม่ (novelty) ขอเพียงให้เกิดจากความคิดริเริ่มของตนเองไม่ลอกเลียนแบบใคร ซึ่งกฎหมายคุ้มครองเจ้าของลิขสิทธิ์มิให้ผู้อื่นลอกเลียนแบบหรือทำซ้ำ ตลอดจนห้ามมิให้มีการใช้ประโยชน์จากรูปแบบของการแสดงออกของความคิดของผู้สร้างสรรค์โดยไม่ได้รับอนุญาต อายุการคุ้มครองของลิขสิทธิ์จึงมีระยะยาวนานกว่าการคุ้มครองการประดิษฐ์ ภายใต้กฎหมายสิทธิบัตร

สิ่งที่ไม่ถือเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ ได้แก่ ขั้นตอน กรรมวิธี ระบบ วิธีใช้หรือวิธีทำงาน แนวความคิด หลักการ การค้นพบ หรือทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์หรือคณิตศาสตร์ ข่าวประจำวันและข้อเท็จจริงต่างๆ ที่มีลักษณะเป็นเพียงข่าวสาร รัฐธรรมนูญและกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง คำชี้แจง และหนังสือโต้ตอบของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐหรือของท้องถิ่น คำพิพากษา คำสั่ง คำวินิจฉัยและรายงานของราชการ คำแปลและการรวบรวมสิ่งต่างๆ ข้างต้น ที่กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐหรือของท้องถิ่นจัดทำขึ้น

สิทธิทางเศรษฐกิจ (Economic Rights) เจ้าของลิขสิทธิ์ย่อมมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการแก่งานของตนดังต่อไปนี้

๑) ทำซ้ำ คือ การคัดลอก เลียนแบบ ทำสำเนา ทำแม่พิมพ์ บันทึกเสียง บันทึกภาพ ไม่ว่าโดยวิธีใด

๒) เผยแพร่ต่อสาธารณชน คือ การนำงานสร้างสรรค์ออกเผยแพร่ทำให้ปรากฏต่อสาธารณชนโดยวิธีการต่าง ๆ

๓) ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนางานโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์และสิ่งบันทึกเสียง

๔) ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น

๕) อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิ์ โดยจะกำหนดเป็นเงื่อนไขหรือไม่ก็ได้ แต่เงื่อนไขที่กำหนดจะเป็นการจำกัดการแข่งขันโดยไม่เป็นธรรมไม่ได้

สิทธิในทางศีลธรรม (moral rights) หรือ ธรรมสิทธิ ผู้สร้างสรรค์มีสิทธิที่จะแสดงตนว่าเป็นผู้สร้างสรรค์ และห้ามมิให้มีการบิดเบือน ตัดทอน ดัดแปลง หรือกระทำการให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของผู้สร้างสรรค์

การละเมิดลิขสิทธิ์ หมายความว่า การที่บุคคลใดกระทำการใดแก่งานลิขสิทธิ์ซึ่งกฎหมายกำหนดว่าเป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของเจ้าของลิขสิทธิ์ที่จะกระทำได้ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน แบ่งออกได้เป็น

๑) การละเมิดลิขสิทธิ์โดยตรง การทำซ้ำ คัดแปลง การเผยแพร่ต่อสาธารณชนซึ่งในกรณีของโสตทัศนวัสดุ ภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมถึงการให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนางานดังกล่าว โดยไม่ได้รับอนุญาตด้วย

๒) การละเมิดลิขสิทธิ์โดยอ้อม ได้แก่ การที่รู้หรือมีเหตุผลการรู้อยู่แล้วว่างานใดได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น แต่ยังกระทำการเพื่อกำไรจากงานนั้น ได้แก่ การขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขาย ให้เช่า เสนอให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือเสนอให้เช่าซื้อ การเผยแพร่ต่อสาธารณชน แจกจ่ายในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของลิขสิทธิ์ การนำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการใด ๆ นอกจากเพื่อใช้ในการส่วนตัว

การอนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิ์และการโอนสิทธิ์ การอนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิ์ไม่ว่าจะเป็นการทำซ้ำ คัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชนหรือให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนางาน เป็นสิทธิแต่เพียงผู้เดียวของผู้สร้างสรรค์ อาจอนุญาตบุคคลมากกว่าหนึ่งคนให้ใช้สิทธิ์ได้ในเวลาเดียวกัน เว้นแต่จะมีการกำหนดเป็นหนังสือระบุเป็นข้อห้ามไว้ การโอนสิทธิ์ เจ้าของลิขสิทธิ์อาจโอนสิทธิ์ทั้งหมดหรือบางส่วน โดยอาจมีกำหนดระยะเวลาหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้หากการโอนมิใช่เป็นมรดก เจ้าของลิขสิทธิ์ต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้โอนและผู้รับโอน หากในสัญญาโอนไม่ได้กำหนดระยะเวลาโอนไว้ ก็ถือว่ามีการโอนนั้นมีการกำหนดระยะเวลา ๑๐ ปี

ข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ หลักการต้องไม่ขัดต่อการแสวงหาประโยชน์จากงานอันมีลิขสิทธิ์ ต้องไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายของเจ้าของลิขสิทธิ์เกินสมควร

๒.๒ การเข้าถึงสื่อดิจิทัล สื่อดิจิทัล หมายถึง สื่อที่นำเอาข้อความ กราฟิก ภาพเคลื่อนไหว เสียง มาจัดรูปแบบ โดยอาศัยเทคโนโลยีความเจริญก้าวหน้าทางด้านคอมพิวเตอร์ และการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ ทำให้ลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลา

๒.๒.๑ ประเภทของสื่อดิจิทัล ได้แก่ ภาพดิจิทัล เสียงดิจิทัล วิดีโอดิจิทัล ทีวีดิจิทัล และอินเทอร์เน็ตดิจิทัล

๒.๒.๒ อินเทอร์เน็ต (Internet) หมายถึง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ทั่วโลกเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้เกิดการสื่อสาร และการแลกเปลี่ยนข้อมูล ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ต ได้แก่ ใช้ในการสื่อสาร เช่น e-mail, chat, telephone ใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล เช่น ส่งไฟล์ต่าง webboard เป็นเครื่องมือทางธุรกิจ เช่น เว็บไซต์บริษัท ระบบธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สืบค้นข้อมูล

เช่น google, bing, aol, yahoo เพื่อความบันเทิง เช่น youtube, sanook

ประเภทของการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ได้แก่

๑) การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบใช้สาย (Wire Internet) ได้แก่ Modem Dial, Lease Line, ADSL, LAN, Fiber Optic

๒) การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (Wireless Internet) ได้แก่ Wi-Fi, Mobile Phone เทคโนโลยีดิจิทัลอื่นๆ ได้แก่ GPS, IoT องค์ประกอบที่สำคัญ ประกอบด้วย Sensors & Actuators Connectivity และ People & Processes และ Big Data มี ๓ ลักษณะ ประกอบด้วย (๑) Volume คือ ข้อมูลมหาศาลขนาดใหญ่ มีจำนวนมากเกินกว่าระบบฐานข้อมูลแบบเดิม ๆ จะสามารถที่จะจัดการได้ (๒) Velocity คือ ข้อมูลที่ต้องวิเคราะห์เข้าสู่ระบบฐานข้อมูลอย่างรวดเร็ว โดยให้ความสำคัญกับข้อมูลที่เป็น Real-time และ (๓) Variety คือ ข้อมูลที่มีความหลากหลายทั้งที่เป็นแบบโครงสร้างหรือรูปแบบที่ไม่แน่นอน

๒.๒.๓ แบนด์วิดท์ (Bandwidth) หมายถึง อัตราการส่งข้อมูล ผ่านตัวกลางไปยังอีกสถานที่หนึ่ง ซึ่งตัวกลางนั้นจะเป็นสายทองแดงหรือสายใยแก้วนำแสง ก็จะมีผลให้อัตราการส่งข้อมูลไปยังสถานที่หนึ่งที่แตกต่างกัน ซึ่งมีหน่วยเป็น บิตต่อวินาที bps (bit per second), กิโลบิตต่อวินาที (Kbps) และ เมกะบิตต่อวินาที (Mbps)

๒.๓ ความเข้าใจและสื่อสารยุคดิจิทัล บทบาทการสื่อสาร ประกอบด้วย ผู้รับสารและผู้ส่งสาร โดยสารที่ใช้มีการแสดงข้อเท็จจริง (Fact) และข้อคิดเห็น (Opinion)

ข้อเท็จจริง คือ ข้อความแห่งเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือเป็นอยู่ตามจริง หรือเหตุการณ์ที่จะต้องวินิจฉัยว่าเท็จหรือจริง สามารถพิสูจน์สนับสนุนยืนยันได้

ข้อคิดเห็น คือ ความเห็น ความรู้สึกนึกคิดของผู้ส่งสารที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหา ไม่สามารถพิสูจน์สนับสนุนยืนยันได้

ลักษณะข้อเท็จจริง (Fact)

๑) มีความเป็นไปได้

๒) มีความสมจริง

๓) มีหลักฐานเชื่อถือได้

๔) มีความสมเหตุสมผล

ลักษณะข้อคิดเห็น (Opinion)

๑) เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก

๒) เป็นข้อความที่แสดงความคิดเห็น

๓) เป็นข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบอุปมาอุปไมย

๔) เป็นข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นความคิดเห็นของผู้พูดเอง

๒.๔ ความปลอดภัยยุคดิจิทัล รอยเท้าดิจิทัล หรือ Digital Footprint คือ ข้อเขียน รูปภาพ สิ่งต่างๆ ที่เราเขียนหรือลงไว้ใน social mediaทั้งหลายไม่ว่าจะเป็น Facebook Twitter Instagram หรือช่องทางไหนก็ตาม เมื่อโพสต์ข้อความไปแล้วย่อมมีโอกาสโดนดัดแปลง ปรับแก้

วิธีการป้องกันการเข้าถึง คือ

๑) การตั้งรหัสผ่านโดยผู้ตั้งไม่ควรใช้รหัสเดียวกันหมด ควรมีการเปลี่ยนแปลงรหัสผ่านและไม่ควรใช้รหัสที่ประกอบด้วยข้อมูลบุคคล เช่น วันเกิด เบอร์โทร รหัสผ่านที่ดี ควรใช้รหัสผ่านที่ยาว (อย่างน้อย ๘ ตัว) ใช้ตัวอักษรตัวพิมพ์ใหญ่และตัวพิมพ์เล็ก ตัวเลข รวมทั้งสัญลักษณ์ต่างๆ ประกอบกัน ใช้สัญลักษณ์อย่างน้อยหนึ่งตัวในตำแหน่ง ๒-๖ ใช้ตัวอักษรที่แตกต่างกันอย่างน้อย ๔ ตัว (อย่าใช้ตัวอักษรซ้ำกัน) ใช้ตัวเลขและตัวอักษรแบบสุ่ม

๒) การพิสูจน์ตัวตน โดยส่วนใหญ่แล้วมี ๓ หลักการ คือ ๑. something you know เช่น รหัสผ่าน ๒. something you have เช่น การ์ด ๓. something you are เช่น ลายนิ้วมือ การพิสูจน์ตัวบุคคลโดยใช้ ๒ ปัจจัย (Two-Factor Authentication) คือ การใช้ปัจจัยที่สอง ร่วมกับการล็อกอินด้วยรหัสผ่าน

ตามปกติ ซึ่งหลังจากการล็อกอินด้วยรหัสผ่านแล้ว ระบบจะถามรหัสยืนยันจากอุปกรณ์อื่น เช่น โทรศัพท์ หรือ Token เพื่อความปลอดภัยมากขึ้น

๓) การกำหนดสิทธิ์ (Authorization) หลักการสิทธิที่น้อยที่สุด principle of Least Privilege สามารถใช้ปรับปรุงความปลอดภัยของระบบคอมพิวเตอร์ หลักการนี้ คือ ผู้ใช้จะต้องมีระดับต่ำที่สุดของสิทธิตามความต้องการ เพื่อกระทำงานตามที่มอบหมาย

๔) การเข้าถึงรหัสข้อมูล HTTPS ย่อมาจาก Hypertext Transfer Protocol Secure เป็นการทำงานเหมือน HTTP ธรรมดาแต่อยู่บน SSL เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการส่งข้อมูลมากยิ่งขึ้น การเข้ารหัสข้อมูล ที่ใช้การอย่างแพร่หลาย ได้แก่ WPA๒ คือ เทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัยที่ป้องกันเครือข่าย Wi-Fi ของคุณโดยการเข้ารหัสการจราจรบนเครือข่าย นอกจากนี้ยังทำให้ผู้ที่ใช้ไม่ได้รับอนุญาตเข้าถึงเครือข่ายได้ยากขึ้น

โปรแกรมที่ไม่พึงประสงค์ มัลแวร์ (Malware-malicious software) คือ โปรแกรมที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อประสงค์ร้ายต่อเครื่องคอมพิวเตอร์และเพื่อมาล้วงข้อมูลสำคัญไปจากผู้ใช้งานคอมพิวเตอร์ เช่น วอร์ม (Worm), โทรจัน (Trojan), สเปยแวร์ (Spyware) WannaCry ไวรัสเรียกค่าไถ่ที่ระบาดทั่วโลก

การโจมตีแบบวิศวกรรมสังคม (Social Engineering) Phishing คือ คำที่ใช้เรียกว่าเทคนิคการหลอกลวงโดยใช้อีเมลหรือหน้าเว็บไซต์ปลอมเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล เช่น ชื่อผู้ใช้ รหัสผ่าน หรือข้อมูลส่วนบุคคลอื่นๆ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการเข้าถึงระบบโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือสร้างความเสียหายในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านการเงิน

ข้อควรระวังเมื่อซื้อสินค้าออนไลน์ ให้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของร้านค้าเสมอ ซื้อสินค้าที่จ่ายผ่านบัตรเครดิต ผ่านระบบที่น่าเชื่อถือ เช็คยอดหนี้ในบัตรเครดิตอย่างละเอียด ไม่ส่งข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลรหัสผ่าน ระวังเมื่อพบร้านที่ขายสินค้าถูกมาก ๆ เมื่อเทียบกับร้านอื่น

ความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยบนมือถือ ซึ่งในปัจจุบันเราใช้อุปกรณ์ประเภทเคลื่อนที่จัดเก็บข้อมูลสำคัญมากขึ้น อาทิ เช่น รายชื่อผู้ติดต่อ รูปภาพ รวมทั้งเอกสารสำคัญเรื่องงาน

วิธีการป้องกันไวรัสบนมือถือ คือ ติดตั้งเฉพาะโปรแกรมที่น่าเชื่อถือ ปิดการใช้งาน WIFI หรือ Bluetooth เมื่อไม่ได้ใช้งาน ปรับปรุงระบบปฏิบัติการให้ทันสมัยอยู่เสมอ สำรองข้อมูลที่สำคัญ ตั้งค่ามือถือลบข้อมูลอัตโนมัติเมื่อสูญหาย

พฤติกรรมเสี่ยงเมื่อใช้อุปกรณ์ในที่สาธารณะ เช่น เชื่อมกับ WIFI ที่ไม่ได้เข้ารหัส ไม่ระวังว่ามีผู้อื่นแอบฟังบทสนทนาอยู่ ไม่ระวังผู้อื่นแอบดูหน้าจอ ไม่ระวังรอบตัว

๓. ประโยชน์ที่ได้รับ ได้รับความรู้ ความเข้าใจและนำไปปรับใช้ในด้านจริยธรรมการใช้คอมพิวเตอร์ เรื่องสิทธิ กฎหมายด้านลิขสิทธิ์ และภัยคุกคามทางดิจิทัล

๔. แนวทางการนำความรู้ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน นำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติงานด้านดิจิทัล และสามารถตรวจสอบการทำงานตามการปฏิบัติงานเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย

๕. ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชา (ถ้ามี) สนับสนุนบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(นางสาวทิพย์วรรณ หลวงวงศ์)
นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

(นางสาววันเพ็ญ หลวงกว้าง)
ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก